

ת"פ 52944/11/15 - מדינת ישראל נגד סלטאן דוגמוש

בית משפט השלום בקריות
ת"פ 52944-11-15 מדינת ישראל נ' דוגמוש

בפני
בעניין: כבוד השופט יוסי טורס
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

סלטאן דוגמוש

הנאשם

גזר דין

כתב האישום וההליכים

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירות של התפרצות לדירה וגניבה לפי סעיפים 406(ב) ו-384 לחוק העונשין, תשל"ז-1977, בכך שביום 24.9.15 בשעות הבוקר, התפרץ לדירת מגורים דרך חלון חדר הכביסה וגנב תכשיטים (שלוש טבעות בציפוי זהב ועגילי זהב).
2. שירות המבחן הגיש בעניינו של הנאשם תסקירים מעמיקים ומפורטים מהם עלתה מציאות חיים קשה. על מנת לשמור על צנעת הפרט לא ארחיב, אך אציין כי הנאשם, כיום כבן 26, גדל במשפחה מעורבת והתגורר ברצועת עזה עד גיל 8, אז עבר להתגורר בישראל עם אמו וששת אחיו. הנאשם תיאר חיי דוחק כלכלי ודחייה חברתית והוא נשר מבית הספר לאחר 8 שנות לימוד בלבד. כיום הנאשם מנהל זוגיות בת כ-6 שנים במסגרתה נולדו לו שני ילדים. הנאשם תלה את ביצוע העבירה בתסכול על כך שלא הצליח לפרנס את משפחתו וטען שפעל מתוך דחף אימפולסיבי אותו לא הצליח לכבוש.
3. במהלך תקופת מעצר הבית שולב הנאשם במסגרת טיפולית בשירות המבחן. שירות המבחן התרשם כי חרף עברו הפלילי של הנאשם והעובדה כי שוחרר ממאסר זמן קצר לפני ביצוע העבירה הנוכחית, ראוי לשלבו בהליך טיפולי, שכן יהיה בכך לתרום לו בצורה משמעותית כמו גם להפחית את מסוכנותו. לאור כך המליץ שירות המבחן על העמדתו במבחן למשך 18 חודשים.
4. בדיון שהתקיים ביום 30.10.16 סברתי כי טרם בשלה העת לגזור את דינו של הנאשם וכי ראוי שייחל

בהליך הטיפול טרם הכרעה. למסקנה זו הגעתי, לאחר ששמעתי את אשת הנאשם ואותו עצמו והתרשמתי כי הנאשם מביע רצון אמיתי לשינוי וכי אשתו משמשת לו מקור תמיכה. לאור כך דחיתי את המשך הדיון. בתקופה זו שולב הנאשם בקבוצת טיפול (אם כי שהה שם זמן קצר שלא מנסיבות התלויות בו) בה שיתף פעולה והביע מוטיבציה פנימית ממשית לשינוי. לאור כך סבר שירות המבחן שקיימת חשיבות רבה להמשך הליך שיקומו של הנאשם והמליץ שוב על ענישה טיפולית הכוללת צו מבחן למשך 18 חודשים, אגב הארכת המאסרים המותנים התלויים ועומדים נגדו.

טיעוני הצדדים לעונש והראיות

5. כפי שתואר לעיל, בת זוגו של הנאשם העידה לעונש ותיארה את השינוי שחל בנאשם מאז החל בהליך הטיפול במסגרת תנאי השחרור. עוד ציינה בת הזוג את מאמצי הנאשם לחזור לדרך הישר וביקשה את התחשבות בית המשפט, תוך שהדגישה שעונש מאסר יפגע בה ובילדיה ויגדע את הליך השיקום.

6. ב"כ המאשימה הפנתה לחומרת מעשיו של הנאשם וטענה כי במעשיו פגע ברכושה ובביטחונה של המתלוננת. עוד צוין כי פוטנציאל הנזק הגלום במפגש עם הפורץ הוא גדול ועלול להסתיים באלימות ומכאן חומרת העבירה. לפיכך טענה המאשימה כי מתחם העונש ההולם נע בין 12-24 חודשי מאסר בפועל. ביחס לעונש הראוי שיש להטיל על הנאשם הפנתה המאשימה לעברו הפלילי; למאסרים המותנים התלויים ועומדים נגדו; ולעובדה כי שוחרר ממאסר זמן קצר לפני ביצוע העבירה. בשל כך ביקשה המאשימה להטיל על הנאשם עונש מאסר ארוך לצד הפעלת המאסרים המותנים במצטבר, מאסר מותנה קנס ופיצוי. בעניין זה צוין כי הרכוש לא הושב עד כה למתלוננת.

7. ב"כ הנאשם ציין כי אין מדובר בעבירה מתחכמת שנעברה תוך תכנון מוקדם. כן נטען שלא נגרם נזק רב לרכוש. מכאן נטען שמתחם העונש ההולם את מעשיו של הנאשם נע בין 6 חודשי מאסר בעבודות שירות ועד 24 חודשי מאסר. ביחס לעונש הראוי שיש להטיל על הנאשם, הפנה הסנגור לנסיבות חייו הקשות ולכך שמעשיו נבעו ממצוקה כלכלית קשה. צוין כי הנאשם קיבל אחריות מלאה למעשיו והביע חרטה כנה. כן נטען כי הנאשם מצוי בהליך שיקומי תקופה ארוכה וראוי לאפשר לו להמשיך בה בשל סיכוי השיקום הגבוהים הקיימים במקרה זה.

8. הנאשם בדברו האחרון הביע צער וחרטה על מעשיו. לדבריו מעשיו נבעו מתסכול על מצבו הכלכלי הקשה של משפחתו וילדיו וכיום הוא מנסה לשקם את חייו באמצעות שירות המבחן וחזרה למעגל העבודה. הנאשם טען שלמד את לקחו וביקש את התחשבות בית המשפט.

דין והכרעה

9. כידוע, מאז תיקון 113 לחוק העונשין גזר הדין ניתן במסגרת הליך תלת שלבי. בשלב הראשון יש לקבוע אם כתב האישום מתאר אירוע אחד או מספר אירועים. לאחר מכן יש לקבוע את מתחם הענישה

ההולם את האירוע ובסופו של תהליך, יש להחליט אם נכון לחרוג מהמתחם שנקבע, שאחרת ייגזר העונש בגדרי המתחם.

10. **הערכים המוגנים בבסיס העבירה:** פריצה לדירת מגורים פוגעת בקניינים של הבעלים. בנוסף, גורמת היא לפגיעה קשה בשלוות נפשם ובזכותם לחוש בטוחים בביתם מבצרם. לעניין זה יפים דבריו של בית המשפט העליון בע"פ 7453/08 **מדינת ישראל נ' אואזנה** (31.12.08):

"לגישתי, כינוי עבירות של פריצה וגניבה מבתים, רק כ"עבירות נגד הרכוש" כפי שמקובל לקרוא לעבירות מסוג זה), הינה הגדרה מוטעית. זאת מאחר שפריצה לביתו של אדם, טומנת בחובה לעיתים קרובות לא רק נזק כלכלי רב, אלא גם צער ועוגמת הנפש הנגרמים לקרבנות של עבירות אלה. הנה כי כן, אין מדובר בעבירות נגד רכוש גרידא, אלא בעבירות המפרות את פרטיותו של האדם בצורה הגבוהה ביותר. זאת ועוד הגדרת עבירות אלו כ"עבירות רכוש", נותנת תחושה מצמצמת וקונוטציה שגויה - לסובבים, באשר למהות העבירות שהתבצעו, הפוגעות במהות המתמצית באמירה: "ביתו של אדם - מבצרו". ברגע שביתו של אדם נפרץ, תחושת חוסר אונים וחוסר ביטחון ממלאת את ליבו. הנה כי כן, הפריצה אינה רק לבית - מבחינה פיזית, אלא בעיקרה חדירה לתוך התא האישי-משפחתי השמור ביותר של האדם".

11. **נסיבות ביצוע העבירה:** לא ניתן להסיק מעובדות כתב האישום שמדובר בעבירה שקדם לה תכנון. על פני הדברים, נראה כי מדובר בניצול הזדמנות, אגב כניסה לדירה ללא אלימות כלשהי, זולת הזזת חלון רשת. עם זאת, הנאשם גנב מהדירה רכוש לא מבוטל אשר טרם הושב. כן אביא בחשבון כי מדובר בפריצה בשעת בוקר, בה לרוב בני הבית אינם נמצאים, כך שהסיכוי למפגש של בני הבית עם הפורץ נמוך.

12. **מדיניות הענישה:** מדיניות בתי המשפט בעבירה זו היא מחמירה ובהיעדר נסיבות מיוחדות מוטלים לרוב עונשי מאסר, למצער בעבודות שירות (רע"פ 3063/11 **אפריים כהן נ' מדינת ישראל** (17.4.11)).

לצורך בחינת מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות אלו, אפנה לפסקי הדין הבאים:

ע"פ 1592/14 **אחמד נתשה נ' מדינת ישראל** (10.7.14), בו התקבל ערעור נאשם על חומרת עונשו והועמד על 6 חודשי עבודות שירות חלף מאסר בפועל, וזאת בשל סיכוי שיקום. בעניין זה התפרץ הנאשם לשתי דירות בצוותא תוך פגיעה ברכוש וגנב מהן ציוד יקר ערך.

רע"פ 7683/13 **פרלמן נ' מדינת ישראל** (23.2.14) בו אושר עונש מאסר בן 18 חודשי מאסר בגין שלוש

עבירות של התפרצות לדירה והפרת הוראה חוקית.

ת.פ (מח' י-ם) 11204-04-15 **מדינת ישראל נ' מוחמד בואיה** (3.12.15) בו נקבע מתחם ענישה הנע בין 10 חודשי מאסר ועד 24 חודשים ביחס לעבירת התפרצות לדירה בנסיבות של ביצוע בצוותא, עקירת סורג וגניבת רכוש רב.

עפ"ג 33356-06-13 **הדיב נ' מדינת ישראל** (2.1.14) בו אושר מתחם ענישה של 12-36 לשוהה בלתי חוקי, אשר התפרץ לדירה באישון לילה, עת בני הבית נמו את שנתם וגנב רכוש

ע"פ 56652-11-12 **פפלוב נ' מדינת ישראל** (28.1.13) בו אושר מתחם ענישה של 12-24 חודשי מאסר, בשל התפרצות לדירה, כניסה וגניבת רכוש.

13. לאור כל זאת, אני בדעה כי מתחם הענישה ההולם את העבירה מושא עניינו נע בין 8-20 חודשי מאסר בפועל.

קביעת עונשו של הנאשם

14. קביעת עונשו של הנאשם מחייבת איזון בין שני שיקולים שונים בענישה - הלימה ושיקום. אכן, אין להקל ראש בחומרת מעשיו של הנאשם אשר התפרץ באור יום לביתה של המתלוננת וגנב ממנו תכשיטים. העבירה בוצעה זמן קצר לאחר שהנאשם שוחרר ממאסר שהוטל עליו בשל עבירה דומה. לאור כך, בהחלט יש טעם רב בעמדת המאשימה להחמרה בעונשו של הנאשם.

15. ואולם, כידוע "ענישה היא מלאכת מחשבת - ולא מלאכת מחשב" (ע"פ 576810 **פלוני נ' מדינת ישראל** (8.6.15)) וכפרפראזה (הפוכה) על הביטוי העממי "מה שלא מצליח בכוח, יצליח ביותר בכוח", אעיר כי אין הכרח שעונש מאסר שלא הניב תוצאת התרעה ושינוי חשיבתי כמצופה, יוביל - לאחר עבירה נוספת - לעונש מאסר ארוך יותר. לעיתים, ניתן לזהות כי הנאשם נמצא בשלב מכוון בחייו, בחלון הזדמנויות שיש לנצלו, על מנת להביאו לשינוי, שלא בדרך של מאסר אלא בדרך של טיפול. מתסקירי שירות המבחן עולה כי זהו המצב בעניינו של הנאשם. שירות המבחן מכיר את הנאשם היטב. גם במהלך התיק הנוכחי הוא היה בטיפולו מעל לשנה. שירות המבחן התרשם כי לנאשם מוטיבציה פנימית לשינוי ורצון לבנות חיים נורמטיביים. לאור כך סבר שירות המבחן כי הנאשם יכול להיתרם מהליך טיפולי אשר יהיה בו אף להפחית את המסוכנות הטמונה בו.

16. בנסיבות עניינו, תלויים ועומדים נגד הנאשם שני מאסרים מותנים ברי הפעלה. נתון זה מחייב התייחסות מיוחדת, שהרי לצורך הארכתם עלי להימנע מהטלת עונש מאסר כלשהו, ולו על תנאי (סעיף 56 לחוק העונשין). תוצאה זו אפשרית רק אם אניע למסקנה שראוי לחרוג ממתחם הענישה בעניינו של הנאשם ולהימנע מהטלת עונש מאסר כלל (רע"פ 1441/14 **האבט חמיס נ' מדינת ישראל**

17. (9.12.14)). כמו כן, לצורך הארכת המאסר המותנה, יש להשתכנע כי לא יהיה צורך להפעילו וזאת "מטעמים שיירשמו". ראו:

"על-פי מצוות החוק, הארכת תקופת תנאי אפשרית 'מטעמים שיירשמו... אם שוכנע בית המשפט שבנסיבות הענין לא יהיה זה צורך להפעיל את המאסר על תנאי' [...] שיקול הדעת הניתן לבית המשפט בהארכת עונש מאסר מותנה מתמקד במצבים שבהם מוצדק לתת לנאשם הזדמנות נוספת לחזור לדרך הישר, כאשר הוא מראה סימנים המניחים יסוד לציפייה כי כך יהיה" (רע"פ 7391/08 **מחאג'נה נ' מדינת ישראל** (14.9.2009)).

17. כידוע, בהתאם לסעיף 40ד' לחוק העונשין רשאי בית המשפט לחרוג לקולה ממתחם הענישה שקבע, אם מצא כי "הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם". בענין זה נקבע כי "על קיומו של פוטנציאל זה, ניתן ללמוד, בין היתר, מעברו של הנאשם; משיתוף הפעולה שלו עם רשויות החוק ועם שירות המבחן; ומקיומה של תמיכה והתגייסות משפחתית לצידו של הנאשם." (רע"פ 7683/13 **דוד פרלמן נ' מדינת ישראל** (23.2.14)). במקרה זה, מסקנתו של שירות המבחן, בדבר סיכויי שיקומו של הנאשם, מקובלת עלי. אכן, דומה שהנאשם מצוי בשלב בחייו בו הליך טיפולי יכול להצילו מחיי פשע ולאפשר לו לשקם את חייו. יהיה בכך לסייע לנאשם, למשפחתו ואף לחברה. למסקנה בדבר סיכויי שיקומו של הנאשם הגעתי לאור עמדת שירות המבחן, אשר הוא הגוף המקצועי האמון על הערכת סיכויי שיקום, כמו גם מהתרשמותי מדברי הנאשם ואשתו בפני. שוכנעתי גם שמשפחתו של הנאשם עשויה לשמש עבורו בשלב זה של חייו, נקודת עוגן לעבר שינוי ושיקום. לאור כך, סברתי כי הוכחו בעניינו של הנאשם סיכויי שיקום ממשיים המצדיקים חריגה ממתחם הענישה, עד כדי הימנעות ממאסר והארכת המאסרים המותנים התלויים ועומדים נגדו. לדעתי, שליחתו של הנאשם כיום למאסר תוריד לטמיון את מאמצי שיקומו, תביא לרגרסיה בתפקודו וראיתי להימנע מכך.

18. ודוק: אינני מקל ראש בחומרת העבירה ובעובדה שבוצעה זמן קצר לאחר סיום מאסר בגין עבירה דומה. אכן, חומרת העבירה לעיתים תביא למסקנה לפיה יש להעדיף את עקרון ההלימה על פני שיקומו של נאשם, שכן שיקומו של נאשם אינה חזות הכל ויש שנכון להעדיף שיקולים אחרים (ע"פ 5376/15 **ניסים ביטון נ' מדינת ישראל** (11.2.16)). עם זאת במקרה זה נראה כי מדובר בנאשם העושה מאמץ אמיתי לשינוי חייו, חרף הקשיים בהם הוא נתון (ומדובר בקשיים של ממש). הערכת הגורמים הטיפוליים היא שהנאשם מונע מרצון פנימי לשינוי, עבור משפחתו וילדיו. הפרוגנוזה לגביו חיובית ושירות המבחן סבור כי שליחתו כיום למאסר תגרום לרגרסיה בשיקומו. תמיכה בהליך שיקומו תניב תוצאה חיובית לא רק עבורו ועבור משפחתו אלא גם עבור החברה. נסיבות המקרה הכוללות ובהן נסיבות חייו; מצב משפחתו; מהות העבירה; ההליך שעבר; והמלצת שירות המבחן, תומכים במסקנה לפיה נכון לאפשר לנאשם להמשיך בהליך השיקומי ולסטות בשל כך ממתחם הענישה ההולם (ראו: ע"פ 4944/15 **חן שרעבי ואח' נ' מדינת ישראל** (4.2.16)); ע"פ 779/15 **פלוני נ' מדינת ישראל** (12.4.15)). ראו:

"מדיניות הענישה המקובלת בדרך כלל אינה פוטרת את בית המשפט מלבחון כל מקרה לגופו ולאבחן בין המקרים ונסיבותיהם ובין הנאשמים ונסיבותיהם האישיות. כך שלצד השיקולים של גמול והרתעה, אין להתעלם משיקולי הענישה האינדיבידואליים, הקשורים באותו נאשם העומד לפני בית המשפט, ובין היתר, גם מסיכויי השיקום שלו. ואכן, סעיף 40ד(א) לחוק העונשין קובע, כי במקרים, בהם השתקם הנאשם או כאשר קיים סיכוי של ממש שהנאשם ישתקם, רשאי בית המשפט לחרוג ממתחם הענישה ההולם ולהעדיף במקרים המתאימים את האינטרס השיקומי על פני אינטרס הגמול וההרתעה" (עפ"ג (חי)

5020-03-15 ירון וייס נ' מדינת ישראל (15.10.15).

למקרים בהם הועדף הפן השיקומי, בעבירות התפרצות ובית המשפט נמנע מהטלת מאסר בפועל ממש, ראו למשל: עפ"ג 6507-08-13 וקנין נ' מדינת ישראל (13.2.14); ע"פ 23718-12-12 איסקוב נ' מדינת ישראל (10.10.13); ע"פ 30269-08-13 מדינת ישראל נ' סלאח (17.12.13); ע"פ 31064-08-13 מדינת ישראל מ' שרית יחיאלוב (9.1.14)

19. אציין עוד שהנאשם אינו מסיים את ההליך כיום, אלא יוצא לדרך ארוכה וקשה, וכי אם ימעד הוא צפוי לענישה ממשית וקשה. כן אציין שהנאשם היה נתון במעצר מעל לחודש ולאחר מכן בתנאים מגבילים קשים - מעצר בית בתנאי איזוק אלקטרוני - תקופה ארוכה של כשנה וחודשיים. נתון זה "מאזן" במעט את תוצאת גזר הדין. לכך אוסיף כי בכוונתי לחייב את הנאשם אף בצו של"צ, אשר ניתן לבצעו בשעות הפנאי. בכך יוטל עונש מוחשי - חינוכי, אשר לא ייפגע ביכולתו של הנאשם לעבוד ולפרנס את משפחתו.

20. סיכומי של דבר, לאחר שבחנתי את מכלול השיקולים, הן לקולה והן לחומרה, אני מטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. אני מאריך את שני המאסרים המותנים שהוטלו על הנאשם ביום 1.12.14 במסגרת ת.פ 4996-08-14 (שלום קריות) ב-18 חודשים נוספים.

ב. אני מעמיד את הנאשם בפיקוח שירות המבחן למשך 18 חודשים. הוסבר לנאשם שעליו לקיים את הוראות שירות המבחן וכי הפרה של צו הפיקוח עלולה להוביל להפקעתו ולהטלת עונשים נוספים.

ג. אני מחייב את הנאשם בצו של"צ בן 180 שעות. שירות המבחן יגיש תכנית של"צ לאישורי בתוך 30 יום. הוסבר לנאשם שעליו לקיים את הוראות שירות המבחן וכי הפרה של הצו עלולה להוביל להפקעתו ולהטלת עונשים נוספים.

ד. אני מחייב את הנאשם לפצות את המתלוננת, ע"ת 1, בסך של 3000 ₪ הפיצוי ישולם במזכירות בית המשפט עד יום 1.6.17. המאשימה תמציא בתוך 14 יום למזכירות את פרטי חשבון הבנק של המתלוננת ותביא לידיעתה את תוכן גזר הדין.

המזכירות תמציא את גזר הדין לשירות המבחן.

קיימת זכות ערעור בתוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ה שבט תשע"ז, 21 פברואר 2017, במעמד הצדדים.